

BAJA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Palánka, Fő-utca 281. szám.
Megjelenik minden vasárnap reggel.
 Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
Csernicsek Imre
 Szerkesztő: Rothschild Zsigmond

Előfizetési ár:
 Egész évre . . . . . 6— K
 Fél évre . . . . . 3— K
 Amerikába egész évre . . . . . 8— K
 Nyilaltér sora 30 fillér.

Pályaválasztás.

Az iskola kapui bezárultak a tanítás csarnokaiba két hónapra a csend vonul be. A tudománysozjas ifjúk pedig pihe-nőre tértek vissza övéik körébe, ahol szeretett hozzátartozóik körében töltik el idejüket.

Önkéntelenül felmerül most a pályaválasztásnak sok gondot okozó, nem másodrendű kérdése. Önkéntelenül számolni kell avval a gondolattal, mi történjék a a szülők gyermekeivel, akik most hagyják csak el az iskola padját.

Nem időszerűtlen felvetni azt a kérdést is ezzel kapcsolatban, hogy mily anyag került ki ma az iskolákból. Midőn előre is konstatálnunk kell, hogy az oktató karban nem hiányzik az ideális lelkesedés és a fokozottabb munkaszeretet, addig az ifjuság legnagyobb részében nem tudja kielégíteni azokat az igényeket, amelyeket joggal táplálhatunk. Ma már általános a panasz aziránt, hogy a tanulók elfeledve a köteles tiszteletet, amellyel felelősségeknek tartoznak, kötelességeiket a legnagyobb közönnyel megvetik és csak akkor dolgoznak, amikor igazán a körmükre ég, hogy így a tanévvel valahogyan elvégezhessék. Ez az immel-ámmal elvégzett munka azután eredményezi azt hogy félig készült emberek nagy számmal lépik el a társadalmat. Nem szégyen bevallani, hogy az oktatóknak ma sokkal több és farszabb feladatuk van, mint azelőtt, aminek okát ép az ifjuság tulnyomó részének közönyös viselkedésében kell keresnünk.

Nagy baj van ma a pályaválasztásban is. A legtöbbben tudományos pályára öhajtanak menni, nem is gondolva arra, hogy a tulprodukciónak réme egyre jobban és jobban fenyeget. Évről-évre gyarapodik a végzettek száma, ijesztő módon szerződik tudomást arról, hogy sokan diplomákkal kezükben állás nélkül, vagy pedig végzettségükhöz képest igen szerény díjazás mellett kénytelenek élellet. — Latjuk egyes állásokra kiirt pályázatok alkalmával mennyi a pályázók száma, aminek szomorú hatása a már-már kevésbé tisztességes konkurrenciában érezhető. A nemes verseny lassankint szűnőfélben van, hogy helyét átérje a kevésbé nemesnek.

A statisztikai adatok évről-évre elszomorítottabbak, cvről-évre emelkedik a tudomá-

nyos pályára készülok száma, anélkül, hogy a legtöbbben meggondolnák, jut-e hely számukra. Nem csoda azután, ha Horatius ismeretes satírája, a »Sorte tua nemo est contentus«, a sorssal való elégedetlenség napról-napra jobban és jobban előtérben lép.

A lateiner pályára való nagymérvű tudulás mellett azonban a modern kor követelményeinek megfelelő készütséggel bíró iparosok száma aránylag igen kevés. Szeretjük magunkat mintanemzetnek mondani, szeretjük büszkélkedve emlegetni, hogy ebben és abban az ágbn mennyire előrehaladtok vagyunk.

Elsősorban képzett iparosokat kell nevelnünk, mint amilyenekkel mondjuk Németország nagyban bővelkedik. A külföldi iparosok elvégezve a középfoku iskolákat, azután intenzívebb mértékben foglalkoznak szaktanulmányokkal, aminek látható eredménye is van. Ha nagyobb számban lennének intelligens, képzett iparosaink, vannak most is, de még sok a tenni való, fellendül a magyar ipar és a magyar iparvédelemre irányuló, eddigelé talán meddőnek is bizonyult kísérletek, termékeny talajra fognak találni.

Ma ha valahol, úgy az ipar terén lehet anyagi előmenetelt biztosítani. Valamely ország csak akkor gazdag, ha gazdag ipara van.

Hirek.

Gromon Dezső temetése. Gromon Dezső báró temetése szombaton délután négy órakor ment végbe Budapesten.

Rendelet a szódavizről. A hivatalos lap közli a belügyminiszternek a kereskedelemügyi miniszterrel együtt kiadott, a szódaviz gyártása, elárúsítása, forgalombahozatalára vonatkozó szabályrendeletét. E rendelet előírja, hogy a szódaviz gyártásához csak tiszta jó ivóvizet, a szénsav előállítására pedig tiszta kénsvat szabad használni. Egy liternél nagyobb üvegbe nem szabad szódavizet tölteni s ennél nagyobb üveget forgalomba

hozni nem szabad. A rendelet a szódavizrel töltött palackokat szállító kocsik tisztántartásáról is intézkedik.

A szőlő terméskilátásai. Magyarországnak az idén sem lesz szőlőtermése. Egyrészt a telelés nem volt megfelelő, másrészt általában szeszélyes volt az idő. A szőlő virágzása sok helyütt nagyon elhúzódtott a normális évekhez képest 2-3 héttel későbbben folyt le. Az állati kártevők közül a szőlómoly és a szőlőöilonca mutatkozik amelyek sok helyen pusztítanak. A növényi ellenségek közül úgy látszik, ismét a peronospora fogja megtizedelni a termést. Azonban a kár mégsem oly nagy, mint az agrárlapok és a földművelési kormány tendenciózusan hirdetik. Általában közepes termésre van kilátás. A borület csendes. Számottevő készlet az országban nincsen, csak éppen annyi amely a belfogyasztás kielégítésére elég. Kivétel céljára nincs bor, pedig Ausztriából nagyon keresik a magyar tömegborokat. Egyes vidékeken adaát valóságos borinség uralkodik. A borárakban lényeges változás nem állott elő. Magasak most is, de emelkedésökre semmi kilátás. A termés vég-eredményében tekintettel, hogy már ma országszerte folyik a védekezés, jobb lesz mint a gazdák első ijedtségükben gondolták. A borkereskedelem rezerváltága indokolt.

Ertesítés. Mindenféle díszes ruggyanta-(gummi-) bélyegzőt festékezőpárnával számológépet iparosok, kereskedők, ügyvéd, k pénzüntézetek egyletek, hivatalok, községek részére legolcsóbban készít az Első Czeglédi Ruggyantabélyegzőgyár Czegléden. — 10 koronán felüli rendelésnél a rendelő 100 darab pergamentnévjegyvet kap, teiszés szerinti betűvel. — Ugyancsak külföldre reklámtárgy kapható. Utazók és helyi képviselők magas jutalék mellett felvételnek. Tessék árjegyzéket kérni.

Az Ujvidék-Városi Jódosgyógyfürdőben az idén oly páratlanul élénk élet uralkodik, mint az előző évek egyetlen egyik évében sem volt még megközelítőleg sem. Nemcsak a fürdő környékén levő összes villák vannak az ország minden részéből érkezett fürdővendégekkel tele a távolabb eső utcákon is minden kiadható lakás a fürdővendégek részére ki vannak adva. Dacára hogy a július hónap szokott a fürdő legélénkebb hónapja lenni, a tekintélyes számban beérkezett rendelésekből és előjegyzésekből lehet következtetni, hogy augusztus hónap sokkal élénkebb és látogatottabb lesz. A jelenleg gyógykezelés alatt álló közönségből a következő neveket sikerül feljegyeznünk: Nick Ernő jegyző, Gombos. Ohuász János aljegyző Hodság. Dr. Vickert Henrik orvos és neje Ujverbász. Dr. Orth Mihály községi orvos Pincéd. Iluck Kálmán pénzügyigazgatósági titkár, Zombor. Popovits N. adótárnok Zombor. Kállay Károly törvényszéki iroda igazgató, Versec. Simonyi Gyula főbíró Jászberény. Piukovich Józsefné Bácsalmás. Kánitz Emilné Budapest. Mátits Kosta kereskedő, Irig. Dr. Ungváryné Szeged. Halász Ernő kir. jár. bíró, Kőszeg. Hajabács Ilona Temesvár. Boksits Antal, Szabadka. Geiringer Károly, Nagyvárad. Iváncsits százados Pétervárad. Omér Béga, Bjelina. Okrutzyk Teréz, Titel. Popporné Ruma. Gentzky János, Kraljova.

AZ ÉN ÖREG

tapasztalatom arra tanít, hogy bőrápolásnál csak a vesszőparipala-illómoszappant Bergmann & Co. használjam. Darabja 80 fillér mindenütt kapható.

An angol szüfraszettek ellen. London megjelentés szerint nagyarányu mozgalom indult meg Angliában a szüfraszettek ellen. Nem kevesebbről van szó, mint hogy a szüfraszeteket börtön helyett elmeorvosintézetbe fogják zárni, azokkal szemben pedig akik a rendőrökkel szemben ellenállás fejtenek ki, a botbüntést szándékoznak alkalmazni — a XX. század szellemének nagyobb dicsősége.

Rablógyilkosság Kátyon. Borzalmas rablógyilkosság történt Kátyon. Az indítók, mint majdnem minden rablógyilkosságnál: a pénz volt. Ez az örökös átka az emberi társadalomnak kegyetlen, bestiális gyilkosságra vitte az ismeretlen tetteseket. Bagi Anna kátyi napszámosnő elváltan élt a férjétől. Napszámba járt, dolgozni s már körülbelül 800 K megtakarított pénze volt. Csütörtök este az udvarban lévő fészerben feküdt le; reggelre borzal-

masan megcsönkítva találták meg az asszonyt az ágyán. Feje a sző szoros értelmében el volt vágva törzsétől. Rettenetes látvány volt a megcsönkített test. Pénz nem volt nála. A rendőrség és csendőrség azonnal megindította a nyomozást, első sorban a férjre gyanakodtak, de ennek ártatlansága kiderült s most más irányban indult meg a nyomozás. Az ujaidéki vizsgálóbíró azonnal kiszállt Kátyra, hogy a további intézkedéseket megtegye. A holttestet szombaton boncolták fel és temették el óriási részvét mellett.

Feljelentésre miniszteri elismerés. Érdekes miniszteri döntés érkezett le a szabadkai törvényszékhez. György Mór szabadkai földbirtokos följelentette az igazságügyminiszternél dr. Hajnal József szabadkai járásbíróat azért, mert ez a zsidó hitkozségnél iskolaszéki bizottsági elnökséget és a nőegyletnél titkári állást tölt be. A szegedi tábla elnöke nyilatkozatára szíjította fel a bírót, ki beismerte, hogy ezeket a tiszteletbeli állásokat elfogadta, de ezeken kívül elnöke ő a zsidó patronáznak is. Az igazságügyminiszter György feljelentését elutasította és leírta felhívta a törvényszék elnökét, hogy a járásbírónak kulturális és emberbaráti téren kifejtett működéséért a miniszter elismerése tudtul dásék.

Fajbaromfi kiosztás. A földmívelésügyi miniszter az idén is osztat ki fajbaromfiakat. Orpington, plimouth és magyar kendermagos kakasokat, pekingi gácsérokot, emdeni gunárokat és bronzi pulykákat. A kiosztás szeptember végén és október elején történik. Kakasért vagy gácséért 1 K-t, nyárért 2 K-t, pulykéért pedig 3 K-t kell fizetni. Kérvényeket a földművelésügyi miniszterhez címezve, a gazdasági felügyelőknél kell beadni.

Zászlószentés. Bácsbodog vármegye Tízoltósövetsége augusztus 20-án, Szent István napján Bácsban közgyűlést tart és utána nagy ünnepségek keretében történik meg a zászlószentés, amely versenyekkel lesz egybekapcsolva.

Gabona hordás halottja. Halálosvégi szerencsétlenség történt a bácsföldvári szőlőbe vezető úton. Radatovits József földbirtokos és bérese árpakévé lioztak hazafelé s utközben a magasra rakott kocsiról oly szerencsétlenül fordultak le, hogy Radatovicsnak egy uzséli fához vágódva mellcsontja több darabra tört, oldala bordái bezúzódtak s fején is súlyosan megsérült. A halálosan összezsuzott embert a közelben tartózkodó Szép József kántor emelte föl. A bérésnek nem történt baja. Hiába volt a súlyosan sérültnek a gonos orvosi kezelés, harmadnapra reggel 9 órákor sérüléseibe belehalt. Általános részvét kísérte utolsó útjára.

Hét éves fiu holtteste a tóban. Melykut községben van egy tó, amely a városi kutak befolyó vizéből és az összegyülemlett esővízből alakult. A községbeli gyerekek ebben a tóban szoktak nyáron megfürödni. A fürdés itt nem életveszélyes, mert a víz alig emelkedik magasabbra, fél méternél, azért nem is szoktak felüveini a tóban fürdőző gyerekekre. A napokban Szalay Mihály 7 éves hason nevű fia ment le a tóra fürödni olyan időben, amikor a tó környékén nem tar-

tózkodott senki. A kis fiu levetkőzött, beugrott a vízbe, ahol egy ideig vigan lubickolt. Később a kis Mihály beljebb ment a tó közepe felé. Egyszerre csak elvesztette lába alól a talajt és elmerült. Azon a helyen ugyanis egy nagy gödör volt, melyről a kis gyerek nem tudott. Szalay Mihály rugdalózott, kapadozott, igyekezett a víz színére feljutni, de mivel uszni nem tudott, ez nem sikerült neki és a kis fiu néhány perc alatt belefullt a tóba. Nemsokára azután egy mélykúti ember járt a tó környékén, aki észrevette a víz színére felvetett hullát. Bement érte a tóba és kivitte a partra a kis fiut, akit azonnal felismert és a szerencsétlenségről értesítette a gyerek szüleit.

Családi megbeszélések. Egyik szegedi ügyvédnek a gimnázium harmadik osztályába jár a Gyuri nevű fia. A gyerek konviktusban lakik és csak néha jár haza. A napokban hazalátogatottl és a tanulás irányában szóba ereszkedett vele az apja.

- No gyerek, feleltél-e?
- Kihívtak.
- És mit monlott a tanár ur?
- Nem szólt semmit.
- Hát te?
- Én se — adta meg a mindent sejtető választ a gyerek.

Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság menetrendje

Vukovár-Ujvidék között

Közlekedik naponta péntek kivételével.

Lefelé:	Felfelé:
nd. 4:00 reg. Vukovár, vasut érk.	6:50 este
» 4:10 » Vukovár, város	» 6:35 »
» 4:50 » Bácsujlak *	» 5:35 délu
» 5:05 » Ópatovác *	» 5:10 »
» 5:30 » Dunabr. kény	» 4:30 »
» 5:55 » Sarerengrad	» 3:55 »
» 6:25 » Illók	» 3:20 »
» 6:35 » Palánka	» 3:05 »
» 7:20 » Susek-Koryuska	» 1:55 »
» 7:30 » Bánostor	» 1:40 »
» 7:45 » Čserevic	» 1:25 »
» 8:00 » Ófutak	» 1:10 »
» 8:10 » Beocsin	» 1:00 »
» 8:45 » Ujvidék	» 12:10 »

* Ladik-állomás.

Házladás.

A Duna-utcában levő Marjanovich-féle ház eladó.

Tudakozódhatni Marjanovich Elemér urnál, Palánkán, Templom-utca 14. szám

Ne lám... Ez a valódi
Jaobi antinlicin
szarvas-hévíz!

Nyiltér.

E rovatért az aláíró felelős.

Válaszom

Bikár Györgynek és compánistáinak.

Haza kerültem a fogházból. Meghajlom a törvények előtt, még ha sikerült is egy némelynek hamis tanúzással az igazságszolgáltatást félrevezetni. Haza jöttem. Még pedig egyenesen azon célból, hogy lerántsam a leplet az ópalánkai piszkos manipulációkról. Hogy oda juttassam a jeles ópalánkai firmákat, ahová ők engem bűnbakkal juttattak, gazságaik takarásával. Engem előzetes leírtóztatásba helyeztek. Ezzel el voltam ütve annak lehetőségétől, hogy valójában védekezhessem és az igazi bűnösök arcáról lerántsam a maszkot. Am, most szabad vagyok. Jogom és kötelességem a törvény elé állítani az ópalánkai jeles manipulációsokat.

Egyrésztben a sajtóbírósg elé, de másrésztben máshová is.

A »Palánka« c. lap 1912. január 1. számában Bikár György, Bikár Frigyes, Kuszli Gyula és Jablánovics Szlavko a »Nyiltérben« nyilatkoznak. Ezek a híres firmák ott minden piszkos dolgukat rám akarják kenni és magukat tisztára mosni. Még nagy hengegve sajtópörrel is fenyegetőznek. De ez a sajtópör erősen késik. Fogyelmiket is emlegetnek, valószínűleg abban a tudatban, hogy azoktól nem kell sokat tartaniok. Éppen azért én nekem sincs kedvem őket a fegyelmi elé, hanem inkább egyenesen a sajtóbírósg elé tereln.

Mellesleg megjegyzem, hogy Jablánovics Szlavkót orvosi vélemények miatt obligón kívül hagyom és vele egyáltalában nem foglalkozom.

Obligóban marad három jó alak: Bikár György ópalánkai községi jegyző, továbbá az ő nagyreményű fia, Bikár Frigyes (Mirkó) volt ópalánkai irnok és Kuszli Gyula ópalánkai segédjegyző.

Kezdem ezen három kiváló és jeles alakok fejével:

I.

Bikár Györggyel. Elnevezem itt e helyen és nyilvánosan oly egyénnek, ki nem riad vissza semminemű piszkos fegyvertől, — hogy más ember bőrén — a saját piszkos dolgait takarja és azokat folytathassa.

Mert hát:

a) Bikár György vagy saját kezével kiradirozott a járlatkötő jegyzőkönyvből vagy Mirkó fiával kiradirozottat egynehány marhajárlati adatot, mikor a nyomozó csendőrség hamis járlatok kutatása céljából 1910. év őszén hirtelenül és meglepetészerűleg ott termelt Ópalánka községében. Ekkor történt, hogy Bikár a Mirkó fiával egy nagy radiegummi lárságában elvonnultak az anyakönyvi hivatalba és a már Bácsujfalura irányított egységem hamis járlatot Ópalánkára visszairányítottak. — Vagyis az eredeti bejegyzést szorgalmasan kiradirozták és mást jegyeztek bele. — Persze, azt fogja ki hazudni és elhitetni akarni, hogy tollhiba történt? De a radiegummi? a gummi?

Szóval okmányhamisítást követtek el.

b) Ugyanakkor történt, hogy mikor a csendőrség elfogott egy hamis passzuzt és ennek eredetét Ópalánka községében kutatta, Bikár jegyző elküldte Mirkó fiát az akkori jegyzőkönyvvezetőhöz, akivel hirtelenében felvettett passzuz alapjául szolgáló jegyzőkönyvet — utólag. Am a csendőrség kiderítette, sőt maga a jegyzőkönyvvezető is bevallotta Belényesi csendőrmester, több tanu előtt és előttem is, hogyan történt ezen jegyzőkönyvhamisítás. Ezt különben Belényesi őrmester a friss tentáról és írásról azonnal felismerte. De nem volt módjában a hamisítókat elfogni, mert a szolgabíró a csendőri nyomozást hirtelen beszűkítette és Belényesit rövidesen reá Palánkáról más vidékre helyezték át.

c) Bikár jegyzőnek azonban nemcsak jegyzőkönyv radirozási manipulációkhoz, hanem egyenesen magához a disznócsempészethez is erősen köze van.

Csakis az ő közreműködésével törtéhetett, hogy egy cirka 40 darabból álló, elfogott csempész csorda 3—4 nap alatt szabadult ki zárlal alól, melyet a törvény értelmében le kellett volna öletni és elárvereztetni. És ilyen dolog nemcsak egy esethen történt.

Hogy milyen márokkenegetése közben folyhattak az ilyen gyalázatos csempész manipulációk, elgondolhatni egy a birtokban levő eredeti nyugtáról, melynek szövegét hű fordításban közlöm, az aláíróját elhallgatom, de annak idején magát a nyugtát az illetékes bíróságnak befogom szolgáltatni.

A nyugta szövege ez:

N. N.-nek Ópalánka

»Elfogadtam Öntől 300 kor. szóval háromszáz koronát, ha a disznait szabadon engedik, az enyém marad (t. i. a 300 kor.) ha a disznait nem engedik szabadon, akkor 50 kor. az enyém, a többit vissza fogom adni. Dátum. Aláírás.«

d) törvényszékieleg nyert megállapítást, hogy Bikár György községi jegyző vezetése alatt álló községi irodából eltűntettek több jegyzőkönyvet és a marhajárlat iktató jegyzőkönyv IX. füzetét, melyekkel én védekezhettem, de amelyek egyuttal az igazi gazembereket leleplezhetnék volna.

Pesits Brankó csempész sok tanu előtt azt állította, hogy maga Bikár jegyző sajátkezűleg az árnyékszékekben tűntette el.

Azonban mindenképpen felelős értök Bikár jegyző és tartozik róluk számat adni.

e) Hogy Bikár jegyző kicsoda és micsoda azt Milosev Jevrem ópalánkai tanító nem régeben kipattantotta, a m. kir. határrendőrség vizsgálat során beidéztett tannkkal bevizsgálta és megállapította, sőt még az ujjvidéki kir. ügyészség is végzésileg s hallgatólág helybenhagyta.

Bikár jegyző pénzfórrásainak dagasztására svindii katonaszabadítási komédiákat és pénzt szípolozásokat végzett. Még pedig következő módon:

Sorozások idején rendszerint műveletlen, de mindenesetre módos vagy gazdár, szóval fizetésképes parasztlényeket azzal a ravasz fondorlattal tévesztett meg, hogy ha százásokat sőt ezreket fizetnek neki, akkor majd nem kell 3 évet szolgálniok.

A százásokat meg az ezreket zsebevágta és egyszerű, sablonszerű előírt folyamodványokat szövegessé tett meg, amely munkáért notáriusi díjazási táblázat szerint jogosan csak néhány korona járt volna neki.

Bikár jegyző tehát a nép műveletlenségét és katonaiügyekben való járatlanságát saját pénzüvelmelének jogosulatlan fokozására használta ki.

Az bizonyos, hogy Bikárnak, mint valami ángolának eddigelé mindig sikerült az igazságszolgáltatás fogyatékságának hézagain keresztül kibujni.

Ahol nem fog sikerülni neki kibujni, az a sajtóbírósg.

Ettől azonban ő leginkább fázik és húzódkodik. Oda nem mer menni. De én oda fogom kényszeríteni és ott fogom bizonyítékokkal lealcázni, hogy Bikár György ópalánkai községi jegyző nem politikai mártír.

II.

Bikár Mirkó Frigyes. Az alma nem esik messze fájától. A Mirkó sem esik messze az apjától.

Az I. alatt említett és atyjával együtt kötött csokorhoz még csupán egynehány bűnrágját fűzöm oda.

a) A nyomozó csendőrség akkoriban Urszentiváról egy csomó hamis passzuz hozott, azokat a községében Mirkó asztalára helyezte és míg a csendőri járlatkötőt nézte, a derék Mirkó egy 50 sertésről szóló passzuz elcsépett és mikor a csendőri elváltzott, azt elégette: közel reá pedig a mi és Molnár Antal rendeztető társaságban ezt az ügyes okmány eltüntetését törtéjét vígan elbeszélte.

b) Ugyan ez a derék Mirkó Krasztics Ráda csempésznek 55 drb sertésről kiállított hamis marhalevelet, melynek ott kell lenni 13216, 33219-53224, 53220, 53221, 53223, 53260, 115298, 115301, 54321, 54335, 115299 51851, 51852, 51862, 51881, 53234 járati számok között.

Ezen idézett számok alatt kiállított passzuzok mind hamisak és Bikár Mirkó volt, aki őket kiállította. Wie die alten: sunge, So zwetschern die Jungen.

III.

Ami pedig harmadik jó alakot Kuszli Gyula ópalánkai községi segédjegyzőt illeti, őt egy kis hamis tanúzás büntetőtt bünyényitőleg fejelenttem. Vele bővebbé nem is foglalkozom, — megjegyzem, azonban, hogy Kuszli Gyulának a »Palánka« c. lap 1912. I. számába közzétett nyilatkozata hű arcképet képezi és az első szótól az utolsóig piszkos hazugságokat tartalmaz, szinty az ellenem lefolytatott bűnrégi eljárás alkalmával és mindkét főtárgyaláson tett és esküvel megerősített vallomásai is és melyek egy egymástól, mint a nyilatkozatától teljesen eltérők. Vallomásokokat mindenkor és minden percben okmányokkal igazolom. Különben mint már fentebb említettem ellene a büntényítő fejelentést megiettem, mely 1736j. é. 1912 sz. a. I. f. lyamatban van téve és azt hiszem, hogy közel jövőben mindezeket Kuszli Gyulának személyesen is megmondhatom és bebizonyíthatom.

Végezetül még egynehány megjegyzés: Irtt nyujtom a három palánkai jeles notáriusi firmának és nyilatkozat gyárosainak hű arcképet, megvilágitva piszkoságaik sugarainál. Ha talán sikerült is eddig tudja fene milyen praktikákban az igazságszolgáltatást nemcsak elkerülni, hanem még a társadalomban és a közéletben tovább póffeszkedniök és az orrukat magasan tartaniok: talán csak egyszer fog már ütni az az óra, amikor ezek a protekciós alakok kénytelenek lesznek oda állni egy olyan bizmat érdemlő és részrehajlatlan igazságszolgáltatási fórum elé, amilyen az esküdszék.

Ismeretes, minden gazembernek az a fogása, hogy a saját gazságairól nem igen szeret tárgyalni és ha az a gazember uri — vagy hivatalnok gazember, akkor nagy uri göggel és non chaloneval nem akar szóba állani azokkal, akik gazságait nyilvánosan bolygatják.

Ezeknek az uraknak is régen bevett szokásuk ez a fogás, melyet ha ez esetben is mernének alkalmazni, akkor már most jó eleve eszükbe juttatom, hogy ha én vétekeztem volna meg is bűnhődtem érte és ma az országunk szabad és erkölcsileg megtisztult polgárvagyok, holott a már nevezettek sok felő fejelentett és bünyényítőtt állt fölök, kik ha még most se mernének egyenesen a pártialan sajtóbírósg elé menni, egy involviter önmaguk is bizonyítják, hogy félnek a bünyényítőttől.

Palánka, 1912, aug. 1.

II. Dénes István.

Milliók
használják

Köhögés

rekedség, hurut, nyálkásodás, göresös köhögés és hökhurut ellen

Kaiser mell-karamellait

»A 3 FENYŐVEL.«

6050 közjegyz. hitel, bizonyítv. orvosoktól és magnásoktól, szavatolják biztos sikert! Rendkívül kellemes és jóízű bonbonok Csomagja 20 és 40 fillér. Kapható gyógyszerárakban és a legtöbb drogeriában.

Kristály forrásásványvíz

Etvágyat javít. Gyomorrontást megakadályoz. Több mint ezer orvos ajánlja. Kapható minden fűszer és esemege üzletben, jobb vendéglőben és kávéházban.

Főraktár: Reszely Károly cégnél, Palánka. Szt. Lukácsfürdő Kútvállalat R. T. Budapest (Buda.)

Minden kertbarát, aki kertetét sokféle ágában a legújabb vívmányok felől tájékozódni akar,

Mühle Árpád

udvari szállító **TEMESVÁR**, épen most megjelent

Disz-Főárjegyzékében

ezt bőven megtalálja. Ezen mintaszerűen kiadott szakmunkában roppant választéka van a szakbavágó újabb, érdekes és tanulságos, kipróbált cikkeknek, úgymint: Magvak, virágh gymák és gumók, levél- és disznóvények, rózsák, évelővirágok, disz- és gyümölcsfák, túleveltek, diszbokrok kertieszközök stb. stb. :: Kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik.

Internátus Debreczen
Diákothton A debreceni izr. hitközség felügyelete alatt álló

Izr. Fiúnevelő Intézet (felvételnék: gimn., reál, felsőkeres. és polg. isk. tanulók)

PROSPEKTUST

küld: BURGER D. JÓZSEF hitközségi jegyző, Debreczen.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

Vas- és fém-öntödémet

megnagyobbítottam és leöntök 2 méter nehéz tárgyakat is.

Veszek gépöntvényeket 6 fillér kiőját, valamint fémöntvényeket 1 korona kiőját. Tisztelettel

Moschnitschka Ferenc
vasöntő.

Augusztus 1 től saját házamban Dr. Steimnetz L. ügyvéd ur mellett.

Fogak amerikai rendszer szerint!

Gyökök eltávolítása nélkül arany lemez, arany hid szájpaddás nélkül arany loranák. Fogak kautschubba rágasra teljesen alkalmas, régi darabok átdolgozása, javítása. Fogtömések jótállással. Mikity János, fogtechnikus.

Egy jó házióti való fiu tanoncul fizetéssel felvétetik

Müller és Klein

divatárulázában PAJ ANKA

Minden újonnan belépő előfizető ingyen kapja a Vasárnapi Díszes karácsonyi albumát.

Megrendeléshez szükséges adataira mindenki kitölti a Vasárnapi Díszes karácsonyi albumát. Hírdetés. IV. Eötvös-utca 14. sz.

VASÁRNAPI DÍSZES KARÁCSONYI ALBUM

ANTIFERONOSPOMA
A VILÁG LEGJOBB PERMEIÉZŐSZERE.

PICK N. és TÁRS
A VILÁG LEGJOBB REZKÉM-FELBŐLTŐSZE.

BUDAPEST, V. AKADEMIA-UTCA 10. SZ.
Legelőbb gyártó: Pápai János és Társai.

PICT-NICOTIN
SZABÓGY. GYÜMÖLCSPORRÓ SÓ. SÓ. RABKÁK ÉRTÉSE.

UNIVERSOL VITAMIN
Erősíti a növényzetet, védi úszók, korom, valamint egerek, vadak és rovarok pusztítása ellen.

Sirolin "Roche" biztos

gyógyhatást nyújt **katarrhusoknál** hörghurutnál, **asthmanál**, **influenza** után. **Sirolin "Roche"** kezdődő tüdőbetegséget **csirájában elfojt**. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek

meghüléseit legbiztosabban a Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Sziveskedjék a gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.